

MORUNGEN LIEDER

12 Songs by Heinrich von Morungen
with music by H.W. Gade

Morungen Lieder

ISBN 87-88619-92-3

2nd Edition, 1st Issue,

Spring 2001, Produced in Denmark

Digital Books™ is a trademark of
NORDISC Music & Text, DK-2700 Broenshoej, Denmark

WEB <http://www.nordisc-music.com>

Email nordisc@nordisc-music.com

Playing Time approx. 1 hour 5min

Music on the web: [morungen lieder 12.zip](#)

Copyright claimers

Text by herr Heinrich von Morungen (Thüringen 1155-1222)

Music by H.W. Gade © 1989/90/91 (Copenhagen 1953-?)

English parallel translations by the composer © 1989

We have kindly been allowed to use the original Middle High German texts edited and printed in the 1975 edition by Helmut Tervooren on Phillipp Reclam jun. Verlag GmbH. ("Heinrich von Morungen: Lieder", Mittelhochdeutsch und Neuhochdeutsch. Text, Übersetzung, Kommentar von Helmut Tervooren, Universal-Bibliothek Nr. 9292[4], © 1975 Philipp Reclam jun. GmbH & Co., Stuttgart, Siemensstraße 32, D-7257). All the original texts are reproduced with permission.

Drawing of Swallow by Geert Daae Funder © 1990, all other drawings by the composer or from medieval sources.

Portrait of Morungen from a series of fictive portraits of German poets, dating from the beginning of the 1300-ies.

The manuscript has been revised by cand.mag. A. Grossert without whom the English reader would have been somewhat misled by the translations of the composer.

Reproduction of the text and music in any media is not allowed without a written license from the Publishing House, Digital Books™ <http://www.nordisc-music.com>.

The composer thanks everyone involved in the making of this book

Conditions of Performance

The composer's Clause

"My music to the texts of Heinrich von Morungen contained in this music book is only permitted in public performance, hereunder live concerts, film, radio, TV, recording, CD, data discs or any other mechanical or electronic media, existing or future, in accordance with the following rules:

No translations into modern German, English or any other language may be used with my music.

Only the original Middle High German text fits the music I carefully wrote and designed for the special needs of the old words.

My own "translations" must never be used to the music, as they are intended as a helping hand only for the non-German listener/reader.

Translations of the text in the national language of the audience should however be distributed during live concerts to clear up the meaning of the songs. These translations must never be used as song texts to my music.

My preface should be read aloud at the beginning of every performance of my work. Preferably in the local national language."

Morungen Lieder

Playing Time approx. 1hour 5min

Table of Contents

	<i>Page</i>
Preface by the Composer.....	5
Overture [6:25]	
1 In sô hôher swebender wunne [5:33]	6
(In such high soaring Joy)	
2 Von den elben [6:30]	10
(By the Elves)	
3 Mîn herze, ir schoene und diu minne [3:00]	13
(My Heart, her Beauty and the Love)	
4 Vrowe mîne swaere sich [3:00].....	15
(Lady, look at my pain)	
5 Wê, wie lange sol ich ringen [3:57]	17
(Alas, how long shall I fight)	
6 Owê, - sol aber mir iemer mê [4:31]	20
(Alas, will I ever again)	
PAUSE	
7 Uns ist zergângen der lieplîch summer [8:03].....	24
(For us the lovely Summer has gone)	
8 Wie sol vrïdelôser tage [4:14]	27
(How can joyless days)	
9 Ich hôrte ûf der heide [3:13].....	30
(I heard in the Meadows)	
10 Vrowe, wilt du mich genern [1:05]	33
(Lady, if you want to save me)	
11 Ez tuot vil wê [4:31].....	35
(It hurts so much)	
12 Ez ist site der nahtegal [10:03]	38
(It is the habit of the Nightingale)	

Preface

Now comes the time of the autumn. Withering hopes of
Yesterday. Unseen tears. And above all the shimmering
Ghosts of love gone by, the love we lived and the love we
Failed. Come, judge us! Did we do wrong? We tried so hard
As did once the noble Heinrich von Morungen. Let his songs
Be a mirror of our sudden decline!

In all my writing and music I have always sung the praise
Of love, be it painful or desperately sweet. A dark morning
In the early 1989 I stumbled over a text by Heinrich von
Morungen ("Lady, look at my pain"), and I bowed my head in
Deep respect for a superb love poet for all times and ages.
His words reflected my own innermost feelings. So I began at
Once to put music to the beat of the poet's heart. It was myself
I heard.

Nightly visions and soaring streams of bright light. Tender
Words and rigid sarcasm. This is the boundless world of true
Love, expressed by a middle age poet in a dead language, yet
Vibrating with strength and originality. Do not frown at the clichés.
This is the man, who invented the phrases all later writers from
Walter to Byron and Goethe came to borrow until we found them
Silly and common, alas!

All my new music was written with extreme solicitude. No
Bars were left unturned. Every single key, chord, meter and
Note fit their word. The sound and the rhythms blend tightly repeat
And echo 'till they create a unison voice crying out for a love,
Long lost. Across history, style and death I embrace you,
My distant brother, Heinrich von Morungen!

Love has been good to me. I looked high, but love rewarded
Me. I saw its shiny eyes and the smile, and love touched me.
Burning with lust and pain my body slowly decays. And my spirit
Will soon be free. At long last.

*Henrik Wilhelm Gade,
Copenhagen the 14th of August A.D. 1989*

*„...dur daz volge aber ich der swal,
diu durch liebe noch dur leide ir singen nie verlie.“
[Heinrich von Morungen]*

Overture

Orchestra

- 2 Flutes
- 2 Oboes
- 2 Clarinets
- 2 Bassoon
- 1 Contrabassoon
- 1 Trumpet
- 2 Trombones
- 1 Tuba
- 2 French Horn
- 1 Drum Kit
- 1 Glockenspiel
- 1 Harp
- 8 Violins
- 6 Violoncellos
- 4 Cellos
- 4 Contrabasses

Vocals

- 1 Tenor Solo
- 1 Alt Solo
- 4 Soprano
- 4 Alto
- 4 Tenor
- 4 Bass

1 In sô hôher swebender wunne

In sô hôher swebender wunne
sô gestuont min herze ane vröidem nie.
ich var, als ich vliegen kunne,
mit gedanken iemer umbe sie,
Sît daz mich ir trôst enpfie,
der mir durch die sêle mîn
mitten in daz herze gie.

2.
Swaz ich wunneclîches schouwe,
daz spile gegen der wunne die ich hân.
luft und erde, walt und ouwe
suln die zît der vröide mîn enphân.
Mir ist komen ein hügender wân
und ein wunneclîcher trôst.
des mîn muot sol hôhe stân.

3.
Wol dem wunneclîchen maere,
daz sô suoze durch mîn ôre erklanc,
und der sanfte tuonder swaere,
diu mit vröiden in mîn herze sanc.
Dâ von mir ein wunne entspranc,
diu vor liebe alsam ein tou
mir ûz von den ougen dranc.

4.
Saelic sî diu süeze stunde,
saelic sî diu zît, der werde tac,
dô daz wort gie von ir munde,
daz dem herzen mîn sô nâhen lac,
Daz mîn lîp von vröide erschrac,
und enweiz von liebe joch,
waz ich von ir sprechen mac.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

In such high soaring Joy

In such high soaring joy
So packed with delight was never my heart,
I circle as if I were flying
In thoughts always of her,
Since I received her comforting words,
That through the soul of mine,
Went to the middle of my heart.

2.
What I joyfully see,
Mirrors the joy in me,
Air and earth, woods and meadows,
Shall embrace the time of my delight.
To me has come a lucky hope,
And a joyful comfort,
Thereby my spirit shall rise high.

3.
Hail the joyful news,
That range so sweet through my ear,
And the gentle doing pain,
That sank with delight in my heart,
From there a joy sprang for me,
Which from love just like dew,
Oozed from my eyes.

4.
Blessed be the sweet hour,
Blessed be the time, the worthy day,
When the word came from her mouth,
That lay so close to my heart.
That my being was shattered with delight,
And I do not know due to love,
What I may speak of her.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

I så vild grænseløs glæde

I så vild grænseløs glæde
Så fyldt med fryd var aldrig mit hjerte,
Jeg cirkler, som om jeg fløj
I tanker altid om hende,
Siden jeg fik hendes trøstende ord,
Der gik igennem min sjæl,
Og gennem mit hjerte.

2.

Hvad jeg jublende ser,
Spejler en frydefuld sejr,
Luft og jord, skove og enge,
Skal bevidne min kærligheds fryd.
For jeg har set et lykkeligt håb,
Og en strålende trøst og tro,
Og al dette vil oprejse min sjæl igen

3.

Hil dig du herlige, salige nyhed,
Der klinger så sødt i mine ører,
Og den milde svage smerte,
Der synger med fryd i mit bryst,
Og et jubelskrig fyldte mig,
Med kærlighed som morgendug,
Der flød som tårer fra mine øjne.

4.

Velsignet være du søde time,
Velsignet være den gode tid, den værdige dag,
Da et ord kom fra hendes mund,
Der var så tæt ved mit hjerte.
At min eksistens var rystet af fryd,
Og jeg af lutter kærlighed ikke vidste,
Om jeg skulle eller ikke skulle tale om hende.

2 Von den elben

Von den elben wirt entsehen vil manic man,
sô bin ich von grôzer liebe entsên
von der besten, die íe dehein mân ze vriunt gewan.
will aber sî dar úmbè mich vên,
Und ze unstaten stên,
mac si danne rechen sich
und tuo des ich si bite, sô vréut si sô sê're mich,
daz mân lîp vor wunnen muoz zergên.

2.
Sî gebiutet und ist in dem herzen mân
vrowe und hêrer, danne ich selbe sî.
hei wan muoste ich ir alsô gewaltic sîn,
daz si mir mit triuwen waere bî
Ganzer tage drî
unde eteslîche naht!
sô verlür ich niht den lîp und al die maht.
jâ ist si leider vor mir alze vrî.

3.
Mich enzündet ir vil liehter ougen schîn,
same daz viur den durren zunder tuot,
und ir vremen krenket mir daz herze mân
same daz wasser die vil heize gluot.
Und ir hôher muot
und ír schoene und ir werdecheit
und daz wunder, daz man von ir tugenden seit,
daz wirt mir vil übel - oder lîhte guot?

4.
Swenne ir liechten ougen sô verkêrent sich,
daz si mir aldur mân herze sên,
swer dâ enzwichen danne gêt und irret mich,
dem muoze al sîn wunne gar zergên!
Ich muoz vor ir stên
unde warten der vröiden mân
rehte alsô des tages diu kleinen vogellîn.
wenne sol mir iemer liep geschên?

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

By the Elves

By the elves many a man was enchanted,
So was I enchanted by strong love
By the best woman a man has ever befriended.
But will she for that reason hate me,
And stand up against me,
Willing to take her revenge on me
In doing what I ask of her; then she will make me so happy,
That my life will perish with joy.

2.

She rules and is in the heart of mine,
Lady and mightier than I am myself,
Hey, if I ever could have that much power over her
That she stayed faithfully by my side
For 3 whole days
And some nights
Then I would not loose the life and all the power,
Yes, she is unfortunately much too independent of me.

3.

I am inflamed by the light of her eyes so bright,
As the fire does to the dry tinder,
And her treating me like a stranger offends the heart of mine,
Like the water the glowing embers,
And her high spirit
And her beauty and her dignity
And the wonders, they tell of her good deeds
That is bad luck to me - or maybe good.

4.

When her bright eyes turn to me in a way
That all through my heart she sees,
Who would dare go in between and trouble me,
He must have all the joy of his totally destroyed,
I must stand in front of her,
And await my delight,
Just as the little bird (awaits) the light of dawn.
When will I ever achieve such happiness?

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Elverne

Elverne har fortryllet mangan en mand
Også jeg var forhekset af stærk kærlighed,
Til den bedste kvinde en mand nogensinde har elsket,
Men vil hun af den grund hade mig, og rejse sig imod mig,
Med sin stærke vilje og hævne sig på mig?
Hvis hun gør, som jeg beder hende om,
Da vil hun gøre mig så lykkelig,
At mit hjerte vil sprænges af fryd.

2.

Hun hersker og bor i mit hjerte,
Min Frue, mægtigere end jeg selv i al min pragt.
Nu hvis dog engang jeg kunne få magten over hende,
Så hun trofast blev ved min side,
I hele 3 dage
Og et par nætter
Så ville jeg ej miste mit liv og al min kraft,
Ja, hun er ulykkeligvis alt for uafhængig af mig.

3.

Jeg er blændet af hendes strålende øjne,
Som ilden, der tænder den tørre flintesten,
Hun behandler mig som en fremmed og fornærmer mit godtroende hjerte.
Som vandet der ryger i det glødende bål,
Og hendes høje attrå og hendes skønhed og hendes værdighed,
Og de undere, der fremviser hendes smukke dyder.
Det er et syndigt uheld – eller måske det modsatte.

4.

Når hendes strålende øjne vender sig brat imod mig,
Så ser hun nådesløst gennem mit stakkels hjerte.
Hvem ville vove at gå i mellem os og genere mig?
Han må retteligen få at sin lykke helt fordærvet!
Jeg må konfrontere hende,
Og vente på min tilmålte tid,
Præcis som en lille fugl afventer den søde solopgang.
Hvornår vil jeg nogensinde kunne opnå denne lykke?

3 Mîn herze, ir schoene und diu minne

Mîn herze, ir schoene und diu minne habent gesworn
zuo ein ander, des ich waene, ûf mîner vröuden tât.
zuiu habent diu driu mich eînen dar zuo erkorn?
ôwê, Minne, gebent ein teil der lieben mîner nôt,
Teilent si ir sô mite, daz sî gedanke ouch machen rôt.
wünsche ích ir senens nû? Daz waere bezzer verborn.
Lîhte ist ez ir zorn,
sît ir wort mir deheinen kumber gebôt.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

My Heart, her Beauty and Love

My heart, her beauty and love has conspired,
With each other, so it seems to me,
In order to kill my joy.
Why have the three of them chosen me who is alone.
Alas, love, give my darling a part of my distress,
Let her take part so nicely that the thoughts make her blush too
Do I wish her longing now? It would be better without
Perhaps she is angry,
As her words did not bid me to feel this agony.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Mit hjerte, hendes skønhed og kærlighed

Mit hjerte, hendes skønhed og kærlighed ligger i baghold,
Mod mig, sådan ser det ud. De vil dræbe al min lykke.
Hvorfor har de tre angrebet mig, der er alene?
Ak, kærlighed, giv min elskede en snært af mit pinefulde liv,
Lad hende deltage i min smerte, så også hun kommer til at rødme.
Vil jeg ønske, at hun længes? Det ville nok være bedre uden!
Måske er hun vred, da hendes ord ikke befaler mig at føle denne smerte,
Skønt jeg også føler smerten!

4 Vrowe mîne swaere sich

Vrowe mîne swaere sich,
ê ich verliese mînen lîp.
ein wort du spraeche wider mich:
verkêre daz, du saelic wîp!
Du sprichest iemer neinâ neinâ nein
neinâ neinâ nein.
daz brichet mir mîn herze enzwein.
maht dû doch eteswenne spreche jâ,
jâ jâ jâ jâ jâ jâ?
daz lît mir an dem herzen nâ.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

Lady, look at my Pain

Lady, look at my pain,
Before I loose my life,
One word you spoke to me,
Take it back you blessed woman,
You always speak no, no, no,
No, no, no
That breaks my heart in two.
Couldn't you just for once speak yes,
Yes, yes, yes, yes, yes, yes?
That's what I have most at heart.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Frue, se hvor jeg lider

Frue, se hvor jeg lider,
Før jeg mister mit liv,
Et ord talte du til mig,
Tag det tilbage, du velsignede kvinde,
Du siger altid nej, nej, nej,
Nej, nej, nej.
Mit hjerte brister i to.
Kunne du for en gangs skyld sige ja,
Ja, ja, ja, ja, ja, ja?
Det er alt, hvad mit hjerte begærer.

5 Wê, wie lange sol ich ringen

Wê, wie lange sol ich ringen
umbe éin wîp, der ích noch nie wort zuo gesprach?
wie sol mir an ir gelingen?
seht, dés wundert mích, wan es ê niht geschach,
Daz ein mán also tóbt, als ich tuon zaller zît,
daz ich sî sô herzeclîche minne
und es ê' nie gewuoc und ir dient iemer sît.

2.
Ich weiz vil wol, daz si lachet,
swenne ich vor ir stân und enweiz, wer ich bin.
sâ zehant bin ich gewachtet,
swenne ir schoene nimt mir sô gar mînen sin.
Got weiz wol, daz si noch mîniu wort nie vernam,
wan daz ich ir diende mit gesange,
sô ích beste kunde, und als ir wol gezam.

3.
Owê des, waz rede ich tumme?
daz ich niht enrette als ein saeliger man!
sô swîge ich rehte als ein stumme,
der von sîner nôt niht gesprechen enkan,
Wan daz er mit der hant sîniu wort tiuten muoz.
als erzeige ich ir mîn wundez herze
unde valle vür sî unde nîge ûf ir vuoz.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

Alas, how long shall I fight

Alas, how long shall I fight
For a woman whom I never spoke a word,
How can I succeed with her,
See, that puzzles me, that never once before,
A man did rage as I do all the time,
That I love her with all my heart,
And never thought about it
And nevertheless I have served her ever since.

2.
I know very well that she smiles,
When I stand in front of her, and don't know who I am,
So weak do I become,
When her beauty has deprived me of my senses,
God knows well that she hasn't yet perceived my words,
Only with songs have I served her,
The best I could, and to which she was entitled.

3.
Alas, what do I say, foolish me,
Why do I not talk as a blessed man?
So let me stay silent as a dumb person,
Who cannot speak his needs,
And with his hands he must express his words,
Likewise I show her my wounded heart
Falling down for her, and bowing my head to her foot.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Ak, hvor længe skal jeg kæmpe

Ak, hvor længe skal jeg kæmpe,
For en kvinde, som jeg aldrig har talt med,
Hvordan kan jeg bedåre eller tilbede hende?
Se, det forundrer mig, at der aldrig nogensinde før,
Har været en mand, der var så tåbeligt som mig!
At jeg elsker hende med hjerte og sjæl, og aldrig tænkte mig om,
Men tværtimod har tilbedt hende lige siden.

2.

Jeg ved udmærket godt hvorfor hun smiler,
Når jeg står foran hende og ikke ved, hvem jeg er.
Så svag er jeg blevet,
Da hendes skønhed har berøvet mig mine sanser.
Gud ved bedst, at hun endnu ikke har modtaget mine ord,
Kun med sange har jeg tilbedt hende,
Så godt som jeg kunne, og efter hvad hun fortjener.

3.

Ak, hvad siger jeg dog, jeg tumpede fjols!
Hvorfor taler jeg ikke som et lykkeligt krapyl!
Så lad mig tie som en stumt menneske,
Som ikke kan tale for sig,
Men bruger sine hænder til at udtrykke sine ord.
På samme vis afslører jeg mit sårede hjerte,
Og knæler for hende, mens jeg bøjer mit hoved mod hendes fod.

6 Owê, - sol aber mir iemer mê

Owê, -
Sol aber mir iemer mê
geliuhten dur die naht
noch wîzer danne ein snê
ir lîp vil wol geslaht?

Der trouc diu ougen mîn.
ich wânde, ez solde sîn
des liechten mânen schîn,
Dô tagte ez.

"Owê, -
Sol aber er iemer mê
den morgen hie betagen?
als uns diu naht engê,
daz wir niht durfen klagen:
'Owê, nu ist ez tac',
als er mit klage pflac,
dô er jûngest bî mir lac.
Dô tagte ez."

Owê, -
Si kuste âne zal
in dem slâfe mich.
do vielen hin ze tal
ir trehene nider sich.
Iedoch getrôste ich sie,
daz sî ir weinen lie
und mich al umbewie.
Dô tagte ez.

"Owê, -
Daz er sô dicke sich
bî mir ersehen hât!
Als er endahte mich,
sô wolt er sunder wât
Mîn arme schouwen blôz.
ez war ein wunder grôz,
daz in des nie verdrôz.
Dô tagte ez."

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

Alas, will I ever again

1. (he)

Alas -
Will I ever again,
See shine through the night,
Whiter even than the snow,
Her body so well created,
It deceived the eyes of mine,
I thought it had to be
The shining moonlight.
Then the day was dawning

2. (she)

Alas -
Will he ever again,
Stay here 'till the morning?
Then maybe as the night goes by,
We do not have to mourn,
Alas, now the day has come
As he mournfully cried,
When he lay by my side for the last time,
Then the day was dawning.

3. (he)

Alas -
She kissed me countless times
In her sleep,
And all the while so many
Tears of hers were falling.
But I comforted her,
To stop her weeping,
And she embraced me in full,
Then the day was dawning.

4. (she)

Alas -
That he so often,
Lost himself looking at me,
As he uncovered me,
He wanted to see without clothes,
My naked arms,
It was a great wonder,
That he never tired doing that
Then the day was dawning.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Ak, skal jeg nogensinde mer

1. (han)

Ak -
Skal jeg nogensinde mer,
Se måneskinnet over de natlige skove,
Hvidere end den smukkeste sne,
Hendes krop så smuk og ædel,
Det bedrog mine stakkels øjne,
Jeg troede, det måtte være,
Den månelyse nat.
Så dagedes det.

2. (hun)

Ak -
Vil han nogensinde mere,
Blive her til morgenstunden gryr?
Så måske som natten lider,
Vil vi ikke mere græde.
Men ak, nu viger natten,
Og han sukkede fortvivlet,
Mens han lå ved min side for sidste gang,
Så dagedes det.

3. (han)

Ak -
Hun kyssede mig utallige gange,
I sin dybe søvn,
Og alt imens hun sov, så glimted' hendes tårer,
Men jeg trøstede hende,
Og stopped' hendes gråd,
Og hun omfavnede mig med begge arme,
Så dagedes det.

4. (hun)

Ak -
At han så ofte,
Fortabte sig i at kigge på mig,
Mens han trak tæppet langsomt af;
Han ønskede at se mig uden tøj,
Mine nøgne arme,
Det var et stort under,
At han aldrig blev træt af at beundre min krop,
Så dagedes det.

PAUSE

7 Uns ist zergangen der lieplîch summer

Uns ist zergangen der lieplîch summer,
dâ man brach bluomen, da lît nu der snê.
mich muoz belangen, wenne sî mînen kummer,
welle volenden, der mir tuot so wê.
Jâ klage ich niht den klê,
swenne ich gedenke an ir wîplîchen wangen,
diu man ze vröide so gerne ane sê.

2.
Seht an ir ougen und merkent ir kinne,
seht an ir kele wîz und prüevent it munt.
si ist âne loughen gestalt sam diu Minne.
Mir wart von vrouwen so liebez nie kunt.
Jâ hât si mich verwunt
sêre in den tôt, ich verliuse die sinne.
genâde ein küniginne, du tuo mich gesunt.

3.
Die ich mit gesange hie prîse unde kroene,
an die hât got sînen wunsch wol geleit.
in gesach nu lange ni bilde alsô schoene
als ist mîn vrowe; des bin ich gemeit.
Mich vröit ir werdekeit
baz danne der meie und alle sîn doene,
die die vogel singent; daz sî iu geseit.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

For us the lovely Summer has gone

For us the lovely summer has gone,
Where we picked flowers the snow is lying,
I must be sorry, when she will make my pain
Perfect - that grieves me so
Yes, I do not complain of the clover
When I think of her womanly cheeks
Which is a delight to look upon.

2.

Look at her eyes and feel her cheek,
Look at her white neck and examine her mouth,
She is no doubt shaped like love itself,
I never heard from ladies such an affection,
Yes, she has wounded me,
To the very death; I loose my mind,
Have pity, queen, give me my health!

3.

She whom I with songs praise and crown,
In her has God perfected his dream,
As long as I have been watching,
No sight has ever been as beautiful,
As my lady; that pleases me,
Her dignity delights me,
More than May and all her tunes,
The ones the birds sing; mark my words.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Nu er den herlige sommer slut

Nu er den herlige sommer slut,
Hvor vi plukkede blomster ligger nu sneen,
Jeg må begræde, hvis hun nu vil gøre min ulykke,
Perfekt – det græmmes jeg ved
Ja, jeg klager ikke over kløveren,
Når jeg tænker på hendes sarte kinder,
Som er en fryd at dvæle ved.

2.

Se på hendes øjne og føl på hendes kind,
Se på hendes hvide hals og berøm hendes mund,
Hun er uden tvivl skabt som kærligheden selv,
Jeg har aldrig før hos kvinder set et sådan temperament.
Ja, hun har såret mig,
Næsten til døde, jeg er ved at blive vanvittig!
Vis nåde, min dronning, giv mig mit helbred tilbage!

3.

Hun som jeg i sange priser og kroner,
I hende har Gud skabt den perfekte drøm,
Så længe jeg har set mig omkring,
Har intet syn nogensinde været så smukt!
Som min Frue; det fryder mig,
Hendes værdighed betager mig,
Mere end maj og alle de glade sange,
De sange, som fuglene synger, mærk mine ord!

8 Wie sol vröidelôser tage

Wie sol vröidelôser tage
mir und sender jâre iemer werden rât?
sô ist daz aber mîn hoehste klage,
daz uns beide, an sange, an vröide, missegât.
Sît daz diu werlt mit sórgen sô gar betwungen stât,
maniger swîget nu, der doch dicke wol gesungen hât.

2.

Ich was eteswenne vrô,
dô mîn herze wânde nebent der sunnen stân.
dur die wolken sach ich hô.
nû muoz ich mîn ouge nider zer erde lân.
Mich triuget alze sêre ein vil minneclîcher wân,
sît daz ich von ir niht wan leit und herzeswaere hân.

3.

Wil si vrömden mir dur daz,
dazs ein lützel ist mit valscher diet behuot?
dêst ein swacher vriundes haz,
daz si mit den andern mir sô leide tuot,
Es hoeret niht ze liebe ein sô kranker vriundes muot.
wil aber sî die húote alsô trîegen, dâst uns beiden guot.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

How can joyless Days

How can joyless days,
Or a whole such year ever be mended,
It is my highest complaint,
That we both miss the song and the delight,
As the world has been overcome with grief so totally,
Many a man is now silent who once sang so well.

2.

I was once happy,
When my heart used to stand beside the sun,
Through the clouds I looked high,
Now I must lower my eyes to the ground,
I am deceived all too much by a very lovesick hope,
As I gain nothing but pain and a broken heart from her.

3.

Will she become a stranger to me,
Because some false people guard her a bit,
That is a poor hatred from a friend,
To cause me pain by others,
It is not worthy of love, such an ill minded spirit of a friend
But if she wants to deceive the guards,
Then it's the best for us both.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Glædesløse dage

Hvordan kan glædesløse dage,
Eller et sådant helt år nogensinde blive godt igen,
Det er min højeste klage,
At vi begge mister sangen og fryden,
Da verden har overvældet os med sorg,
Mangen en mand er nu tavs, som ellers sang så smukt!

2.

Jeg var engang glad,
Da mit hjerte altid stod i solens glans,
Gennem skyerne stirred' mit blik,
Nu må jeg sænke mine øjne til jorden,
Jeg bedrages af mit kærlighedssyge håb,
Da jeg intet opnår hos hende uden smerte og et knust hjerte.

3.

Vil hun hellere være en fremmed for mig,
Fordi visse falske slanger prøver på at beskytte hende,
Det er et usselt had overfor en ven!
Og du skader mig gennem andre,
Det er ikke kærligheden værdigt, en uværdig ven,
Men hvis hun vil narre vagterne,
Så er det bedst for os begge.

9 Ich hôrte ûf der heide

Ich hôrte ûf der heide
lûte stimme und süezen sanc.
dâ von wart ich beide
vröiden rîch und an trûren kranc.
Nâch der mîn gedânc sê're ránc ùnde swanc,
die vant ich ze tanze dâ si sanc.
âne leide ich dô spranc.

2.
Ich vant sî verborgen,
eine únd ir wéngel von tréhen naz,
dâ si an dem morgen,
mînes tôdes sich vermaz.
Der vil lieben ház tùot mir báz dâne daz,
dô ich vor ir kniewete, dâ si sâz
und ir sorgen gar vergaz.

3.
Ich vant si an der zinne
eine, únd ich was zuo zir gesant.
dâ mehte ichs ir minne
wol mit vuoge hân gepfant.
Dô wânde ich diu lânt hâ'n verbránt sâ'zehant,
wan daz mich ir süezen minne bant
an den sinnen hât erblant.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

I heard in the Meadows

I heard in the meadows,
Light voices and sweet singing,
Thereby I became both,
Rich in joy and weak in grief.
And she who my thoughts embraced in circles.
I found her dancing where she sang,
Without pain I then jumped in the dance.

2.
I found her in hiding,
Alone and her cheeks were wet with tears,
When she in the morning,
Threatened me with my death.
But the hatred of the much beloved one
Was dearer to me than ever,
When I knelt to her where she sat,
And she forgot all her worries.

3.
I found her in the roof chamber,
Alone, and I was sent to her,
There I had the power to win
A token of her love in a just way,
Then I thought I could surround the lands with flames,
If not for the ties of her sweet love,
Blinding my senses.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Jeg hørte i skovbrynet

Jeg hørte i skovbrynet,
Lyse stemmer og søde ord,
Ved lyden blev jeg både,
Rig på glæde og uden sorg.
Og hun, som mine tanker kredser om i cirkler.
Jeg fandt hende danse, mens hun sang,
Uden smerte sprang jeg ind i dansen.

2.

Jeg fandt hende i skjul,
Alene og hendes kinder var våde af tårer,
Da hun om morgenen,
Truede mig med min død.
Men hadet fra min til døden elskede,
Var kærere for mig end nogen sinde,
Da jeg knælede, hvor hun sad,
Og hun glemte alle sine bekymringer.

3.

Jeg fandt hende i tagkammeret,
Alene og jeg var sendt til hende.
Der havde jeg magt til at vinde,
Et kærlighedspant på den rette måde.
Da tænkte jeg mig det hele land omringet af flammer,
Hvis ikke for hendes spinkle hænders stærke kærlighed.
Der blænder mine sanser.

10 Vrowe, wilt du mich genern

Vrowe, wilt du mich genern,
sô sich mich ein vil lützel an.
ich enmác mich langer niht erwern,
den lîp muoz ich verlórñ hân.
    Ich bin siech, mîn herze ist wunt.
vrowe, daz hânt mir getân
    mîn ougen und dîn rôter munt.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

Lady, if you want to save me

Lady, if you want to save me,
Then take a short glance at me,
I can no longer defend myself.
And my life seems lost to me.
I am sick, my heart is wounded,
Lady, that has been done to me,
By my eyes and your red mouth.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Frue, hvis du vil frelse mig

Frue, hvis du vil frelse mig,
Så kast et blik på stakkels mig,
Jeg kan ikke længere forsvare mig selv,
Og mit liv synes tabt og forbi,
Jeg er syg, mit hjerte er såret,
Frue, dette er hændt mig, salige kvinde,
På grund af mine øjne og din røde mund.

11 Ez tuot vil wê

Ez tuot vil wê, swer herzeclîche minnet
an sô hôher stat dâ sîn dienst gar versmât.
sîn tumber wân vil lützel dar ane gewinnet,
swer sô vil geklaget, daz ze herzen niht engât.
Er ist vil wîse, swer sich sô wol versinnet,
daz er díent dâ' man sîn dienst wol enphât,
und sich dar lât, dâ man sîn genâde hât.

2.
Ich bedârf vil wol, daz ich genâde vinde,
wan ich hab ein wîp ob der sunnen mir erkorn.
dêst ein nôt, die ich niemer überwinde,
sîn gesaeh mich ane, als si têt' hie bevorn.
Si ist mir liep gewest dâ her von kinde,
wan ich wart dur sî und durch anders niht geborn.
ist ir daz zorn, daz weiz got, sô bin ich verlorn.

3.
Wâ ist nu hin mîn liehter morgensterne?
wê, waz hilftet mich, daz mîn sunne ist ûf gegân?
si ist mîr ze hôh und ouch ein teil ze verne
gegen mittem tage unde wil dâ lange stân.
Ich gelêbte noch den lieben âbent gerne,
daz si sich her nider mir ze trôste wolte lân,
wand ich mich hân gar verkâpfet ûf ir wân.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

It hurts so much

It hurts so much, when one loves with all his heart,
In such a high place where his services are despised,
His foolish hope does not win anything,
When he complains so much and never reaches the heart.
He is very wise, who bears well in mind,
That he should offer his services, where they are well received,
And go there, where grace awaits him.

2.
I need so much to win (her) grace,
As I have chosen a woman brighter than the sun,
It is a misery I will never overcome,
Unless she looks at me, the way she did before.
She has been dear to me from the youth,
As I was born for her and for nobody else.
If that makes her angry - by God - then I am lost.

3.
Where is now my shining morning star?
Alas, what good is it to me that my sun has arisen?
She is too high for me and also a bit too far,
At noon and will stay there for long.
I yearn to live to see the dear evening,
When she will comfort me down here,
As I have lost myself totally in the hope of seeing her.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Det gør så ondt

Det gør så ondt, når man elsker med hele sit hjerte,
På højeste sted, hvor ens tjenester bliver set ned på.
Mit tåbelige håb vinder ingenting,
Når jeg klager over alting og aldrig når til hjertet.
Den, der er meget vis, skal altid huske på,
At man skal tilbyde sine tjenester, hvor de bliver vel modtaget,
Og går derhen, hvor venligheden venter ham.

2.

Jeg behøver brændende at vinde hendes gunst,
Da jeg har valgt en kvinde, der er mere strålende end solen.
Det er en forsmædelse, som jeg aldrig vil komme mig over,
Undtagen hvis hun ser på mig, sådan som hun gjorde før.
Hun har været mig kær siden vi var unge,
Da jeg er født til hende og ingen anden.
Hvis det gør hende rasende – min Gud – så er jeg fortabt!

3.

Hvor er nu min strålende morgenstjerne?
Ak, hvad hjælper det mig, at solen er stået op?
Hun er for højbåren til mig og også af finere adel.
Ved middagstid stander jeg bi i lang tid,
Jeg ønsker at leve så længe, så jeg ser den kære aften,
Hvor hun vil trøste mig henede,
Jeg har mistet mig selv i det håbløse håb at se hende.

12 Ez ist site der nahtegal

Ez ist zite der nahtegal,
swanne sí ir liep volendet, sô geswîget sie.
dur daz volge aber ich der swal,
diu durch líebe noch dur leide ir singen nie verlie.
Sît daz ich nu singen sol,
sô mac ich von schulden sprechen wol:
"ôwê,
daz ich ie sô vil gebat
und gevlêhte an eine stat,
dâ ich genâden nienen sê."

2.

Swîge ich unde singe niet,
sô sprechent sî, daz mîn singen zaeme baz.
sprich aber ich end singe ein liet,
sô muoz ich dulden beide ir spot und ouch ir haz.
Wie sol man den nû geleben,
die dem man mit schoener rede vergeben?
ôwê,
daz in ie sô wol gelanc,
und ich lie dur si mînen sanc!
ich wil singen aber als ê.

3.

Owê mîner besten zît
und ôwê mîner liechten wunneclîchen tage!
waz der an ir dienste lît!
nu jâmert mich vil manger senelîcher klage,
die si hât von mir vernomen
und ir nie ze herzen kunde komen.
ôwê,
mîniu gar verlonen jâr!
dîu rîuwent mich vür wâr.
in verklage si niemer me.

4.

Ir lachen und ir schoene ansehen
und ir gúot gebaerde hânt betoeret lange mich.
in kan anders niht verjehen
swer mich rúomes zîhen wil, vür wâr, der sündet sich.
Ich hân sorgen vil gepflegen
und den vrouwen selten bî gelegen,
ôwê,
wan daz ich si gerne an sach
und in ie daz beste sprach,
mir enwart ir nie niht mê.

5.

Ez is niht, daz tiure sî,
wan habe ez deste werder wán den gretriuwen man.
der ist leider swaere bî.
er ist verlorn, swer nû niht wan mit triuwen kan.
Des wart ich wol gewar,
wan ich ir mit trîuwen ie díente dar.
ôwê.
daz ich triuwen nie genôz!
dés stê'n ich vröiden blôz.
doch diene ich, swie ez ergê.

6.

Ob ich si dûhte hulden wert,
sôn möhte mir zer werlte lieber nith geschên.
het ich an gót sît genâ'den gert,
sin kônden nâch dem tôde niemer mich vergên.
Herumbe ich niemer doch verzage.
ir lop, ir êre unz an mîn ende ich singe und sage.
waz,
ob si sich bedenket baz?
unde taete si liebe daz,
sô verbaere ich al ôwê.

*(After the RECLAM Edition, 1975, Helmut Tervooren,
Printed with permission of the Publishing House)*

It is the Habit of the Nightingale

It is the habit of the nightingale;
When it has fulfilled its romance, it turns silent.
But I follow the swallow,
Who through love or through pain never loses its song.
As I am going to sing anyway
I can rightfully speak of my duties:
    Alas,
    That I prayed so much,
    Aiming at a level,
    Where I would never find grace.

2.
If I am silent and do not sing,
Then they say that singing suits me better,
But if I speak and sing a song,
Then I must bear both their mockery and their hatred too,
How can I learn to live with those,
Who poison you with beautiful words?
    Alas,
    If they succeeded so well,
    That I gave up my singing!
    I will sing just as before.

3.
Alas, my best time,
And alas, my light joyful days!
How many did I spent in her service,
Now I grieve for the painful laments,
She has heard from me,
And yet never could they enter her heart.
    Alas,
    My throughout wasted years!
    They utterly distress me,
    I will lament them forever more.

4.

Her smile and her beautiful looks,
And her good manners have obsessed me for long,
I cannot tell you anything else about her,
He who accuses me of boasting,
He is committing a sin.
I have suffered many worries,
And seldom slept with ladies.
    Alas,
    Except for willingly looking at them,
    And speaking the best of them,
    Nothing did I gain.

5.

All that is dear,
Is held in high esteem but the faithful man.
He is unfortunately close to pain,
He is lost, if being faithful is all he can do,
That was very clear to me,
When I served her faithfully then,
    Alas,
    That my faithfulness was never rewarded.
    Therefore I stand deprived of my joy,
    Yet I serve her, however it goes.

6.

If she thought me worthy of her favour,
Nothing would be more dear to me in the world,
Had I asked God for his grace,
It could never fail me after the death.
Likewise I will never renounce (her),
Her praise, her glory to my end I will celebrate
In songs and recitation.
    What,
    If she thinks better?
    And if she, the dear one, did that,
    Then I would overcome all my alas.

*(Word to word translation by the composer,
Not to be used as text to the music © H.W. Gade 1989)*

Det er nattergalens vane

Det er nattergalens vane;
Når den har fuldført sin romance, tier den stille.
Men jeg følger svalen,
Som gennem kærlighed eller smerte aldrig taber sin sang.
Da jeg skal synge uanset hvad,
Må jeg med fuld ret tale om mine pligter:
Ak,
At jeg bad så meget,
Og sigtede mod et niveau,
Hvor jeg aldrig ville kunne finde nåde.

2.
Hvis jeg er tavs og ikke synger,
Så siger de, at sangene passer bedre til mig,
Men hvis jeg taler og synger en sang,
Så må jeg finde mig i deres hån og had.
Hvordan kan jeg lære at leve med disse mennesker,
Som forgifter dig med smukke ord?
Ak,
Hvis det lykkes dem så godt,
At jeg opgav min sang!
Så vil jeg synge ligesom jeg altid har gjort.

3.
Ak, min bedste tid,
Og ak, mine lyse herlige dage!
Hvor mange timer har jeg brugt i hendes tjeneste?
Nu græmmes jeg over den smertefulde klage,
Hun har hørt fra mig,
Og alligevel kunne jeg aldrig overvinde hendes hjerte.
Ak,
Mine fuldstændigt spildte år!
De hærger og de plager mig,
Jeg vil klage over dem til tidernes ende.

4.
Hendes smil og hendes smukke udseende,
Og hendes gode manerer har fortryllet mig længe.
Jeg kan ikke sige andet om hende.
Han, der anklager mig for at prale,
Han begår en synd.
Jeg har udstået mange prøvelser,
Og sjældent sovet med kvinderne.
Ak,
Undtagen for at stirre beundrende på dem,
Og roser dem, det bedste jeg kan,
Men slet intet opnåede jeg.

5.

Alt, der er dyrebart, bliver beskyttet og værdsat,
Undtagen den trofaste mand.
Han er beklageligvis
Sig selv smerteligt bevidst,
Han er fortabt, hvis det at være trofast er alt han kan.
Det var meget klart for mig,
Da jeg dengang tjente hende trofast.
Ak,
Al min troskab blev aldrig belønnet.
Derfor står jeg nu berøvet al min glæde.
Dog tjener jeg hende, uanset hvad der sker.

6.

Hvis hun fandt mig værdig til hendes nåde,
Ville intet være mig kærere i verden,
Havde jeg bedt Gud om hans nåde,
Havde intet kunnet gå galt efter døden,
Og på samme vis vil jeg aldrig forråde hende.
Jeg vil lovprise hendes dyder til mine dages ende,
I sange og recitationer.
Hvad nu,
Hvis hun tænker sig om?
Og hvis hun, den elskede, gjorde det,
Så ville jeg kunne overvinde al min sorg.

Heinrich von Morungen

Life and Times

Henrich von Morungen was born 1155 in the Morungen burg in the Harz region of Eastern Germany, in the land called then Thuringia (today Thüringen). His life has been documented in contemporary papers which – quite unusually for the period – allows us to follow parts of his life. We actually know much more about the Roman and Greek writers 2000-2600 years ago than we know about the writers in the fairly recent Middle ages 1000-600 years ago! The medieval writers' lives are often more legends than facts, but in the case of Morungen and his pupil Walther von der Vogelweide we know a few things.

Morungen worked as a "Ministeriale", which was a kind of secretary or administrator in the Feudal society of the Middle Ages. He was a born member of the lower "service" nobility in the court of margrave Dietrich of Meissen. The Ministeriale position was shared by most of the famous Minne singers at the time, so the audience was the well-educated men and women of the rich nobility. [TIME CLIP "Reinhart Fuchs," by Heinrich der Glichesaere (about 1170)]

Heinrich von Morungen was a songwriter not only a poet. He composed melodies to all his texts and sung the songs himself, accompanied by early types of violins. Unfortunately, none of his tunes have been saved. Later in the introduction, we will return to the way the songs were performed in the Minne song period.

In his forties, he became the patron of the most famous of all Minne singers, [Walther von der Vogelweide](#), world-renowned for his song "Unter den Linden". A few of Walther's melodies have been preserved. They are all in 3/4 meters, which were considered the only acceptable meter at the time, due to Holy Trinity. Morungen's melodies must obviously have been somewhat similar to the simple monophonic tunes of Walther, moving upwards and down again in the modal scales (the Major and Minor scales were not invented before the 1600th century).

In 1197, Heinrich von Morungen is believed to have travelled to the Holy Land with Walther von der Vogelweide. [TIME CLIP *The heretic movements in France, fall of the Temple Knights*].

As an older man, Morungen was awarded a veteran's pension (property) by his employer, margrave Dietrich of Meissen. The income of the land was willed to the St. Thomas monastery in Leipzig [TIME CLIP "Tristan und Isolde" Gottfried von Strassburg (about 1210)]

Morungen died in 1222. The year is disputed - some scientists prefer 1226 [**TIME CLIP Francis of Assisi and the Church reform**]. After his death, Morungen's name lived on as »edler Möringer« in folk ballads and fairytales. But the above information is documented facts.

The Character of Morungen's Work

Henrich von Morungen's 33 known poems are preserved in the Heidelberg manuscript, collected by Counsellor Rüdiger Manesse. The beautiful manuscript contains texts and fictive portraits of Morungen and over 140 other Minne singers.

Morungen's texts strictly adhere to the demands of the Minne tradition. But the texts are never dull clichés or formalism they vibrate with life and beautiful scenes with birds and meadows. And in spite of a perfect formal mastery of the conventions, he becomes a man in flesh and blood, with deep emotions, doubts and irony. He is a human lover, not a romantic fool. Morungen scorns the untrue Lady, he is ironic and mocks her, yet he longs for her sweet words and paints her beauty in splendid colours.

Heinrich von Morungen's texts are some of the most moving texts from the middle ages, on level with Dante and Walther. This is not only a craftsman or a professional, this is a real man singing and arguing with a real women. He is in many ways hundreds of years beyond his time and close to the so-called "modern man" with his complex feelings and ambivalence.

The Songs of Morungen Lieder

The main theme of most Minne songs is the Lady. She is beautiful but often cruel, and yet the poet cannot leave her alone. He is drawn to the light of her eyes and the magic of her beauty. While being helplessly attracted to the beloved Lady, Morungen is still capable of mockery and witty remarks when the Lady insults and scorns him, which she seems to do most of the time. The main impression of the poems is sincerity and deep emotions hidden under the formal mastery and the imprudent remarks.

1 In such high soaring Joy)

„Ich var, als ich vliegen kunne, mit gedanken iemer umbe sie“ (I felt like I could fly, with thoughts always about her). Anyone who has loved knows exactly what Morungen is singing about in the first verse of "In such High Soaring Joy". He has heard "the comforting words of hers", and he is overwhelmingly happy. The whole song bursts with light and unity with the world around him, like in the second verse:

“What I joyfully see,
Mirrors the joy in me,
Air and earth, woods and meadows,
Shall embrace the time of my delight.”

In the third verse, Morungen describes her word as love oozing like dew from his eyes, and in the final fourth verse, he blesses the "sweet hour", the time and the "worthy" day when she spoke to him. He is "shattered with delight", a typical Morungen paradox. And as a last paradox, he claims that "I do not know due to love / what I may speak of her", as he closes one of the sharpest and highest flying emotional love declarations in the history of love songs!

2 By the Elves

In the first verse, the lover is enchanted not by the elves but by “strong love”. He is so much in love with her that he fears that she will end up hating him. “My life will perish with joy”. Again the tone of hard but sweet Sadoomasochism that can be found in quite a few of Morungen’s love songs, most remarkably in the famous “Sweet Murderer” (which is not a part of this song collection).

In the second verse, he declares that “she rules” and that she is “mightier than I am myself”, but only 2 lines down the verse, he wishes that he could defeat her and make her “stay faithfully by my side / for 3 whole days / and some nights”. He loves her, yet he mocks her unfaithfulness and that she is “much too independent of me”.

In the intriguing third verse, Morungen turns on the heat:

I am inflamed by the light of her eyes so bright,
As the fire does to the dry tinder,
And her treating me like a stranger offends the heart of mine,
Like the water the glowing embers,

Ending with the dry remark: “That is bad luck to me - or maybe good.”

In the fourth verse, he threatens a rival and finally says that

I must stand in front of her,
And await my delight,
Just as the little bird (awaits) the light of dawn.
When will I ever achieve such happiness?

He loves and he doubts his love. But to Morungen, Love is not a dull admiration - he claims his right to scorn the loved one if she treats him unkind. This is certainly far away from the conventional image of the Minne singer as a silly sentimental poet crying in the rain. Morungen barks back.

3 My Heart, her Beauty and the Love

In the short “My Heart, her Beauty and the Love”, Morungen lines up the three misdeeds that threaten to “kill my joy”. Gallantly, he suggests that she too should feel “a part of my distress”. The two last lines “Perhaps she is angry, / As her words did not bid me to feel this agony.” once again stress the ambivalent feelings for the Lady.

4 Lady, look at my pain

„Lady, look at my pain“ is one of the more light-hearted texts in this collection. The poet demands that she must take her word back (“no” it seems, not unknown to frustrated lovers...) and “Couldn't you just for once speak yes, / Yes, yes, yes, yes, yes, yes?” Because – for God’s sake, my love – “That's what I have most at heart.” Wonder, if that could convince this hardheaded woman.

5 Alas, how long shall I fight

In the only song in this collection where traditional knight disciplines are mentioned, the lover is furious that he must “fight in ring riding competitions” to win her heart, she who has never spoken a word to him! He rages and ends the first verse by declaring: “And nevertheless I have served her ever since.” (since when, is never explained).

In the second verse, there is a sweet picture of the lady who smiles at his inability to speak his love. “Only with songs have I served her”, he moans.

The third verse contains one of the first poetic descriptions of a handicapped person:

Why do I not talk as a blessed man?
So let me stay silent as a dumb person,
Who cannot speak his needs,
And with his hands he must express his words,

And in the final statement “Likewise I show her my wounded heart / Falling down for her, and bowing my head to her foot.” the knight has laid down his arms.

6 Alas, will I ever again

This is the best known of Heinrich von Morungen’s lieder and one of the most famous examples ever of the French “Day song” tradition (see the description of the genre later in the Introduction. The “Tage Lieder” is not common in the German Minne tradition, but nevertheless Morungen manages to triumph in both maintaining the form and adding ambivalent “noises” or “scratches” in the text. The song is a duo between the knight and his lower. It has been discussed whether this is a Hôher minne song (see the explanation later) or Niedere minne, the latter often describing love affairs with common girls in contrast to the Noble Ladies in the Hôher minne tradition. Yet, this song is an outstanding love song, no matter whom it addresses.

Alas -,
Will I ever again,
See shine through the night,
Whiter even than the snow,
Her body so well created,

It is the most beautiful picture of the loved one’s naked body in the moonlight. The magic lines end with the classic refrain of the “Day Song” “Then the day was dawning”.

In the second verse, sung by the Lady, she tells him to enjoy the night, not mourn the departing when “the day was dawning”.

Third verse contains the image of the sleeping woman who “kissed me countless times / In her sleep” while she helplessly cries. The lover soothes her, and she “embraced me in full” until “the day was dawning”.

In the last verse, the Lady describes how her lover is looking at her “He wanted to see without clothes / My naked arms”. She is curious that he goes on like this all night. And of course “Then the day was dawning”. The sun rises and the two lovers must part.

The dialog is also a kind of “Wechsel” song, a duet between man and woman, another German genre.

7 For us the lovely Summer has gone

This song is an early predecessor of French Villon's famous song "where are the snows of yester-year?" The lines "For us the lovely summer has gone / Where we picked flowers the snow is lying" reverse the Vagant poet's picture of the missing snow, but still keeps the same theme; vanity and sorrow. But only a few lines later, the lover happily declares: "Yes, I do not complain of the clover / When I think of her womanly cheeks".

In the second verse he praises her body:

Look at her eyes and feel her cheek,
Look at her white neck and examine her mouth,
She is no doubt shaped like love itself,

but abruptly starts complaining "Yes, she has wounded me, / To the very death; I loose my mind," He ends the verse by moaning "Have pity, queen, give me my health!".

In the third verse, the lover dreams of her "She whom I with songs praise and crown, / In her has God perfected his dream," and expresses his full heart in the last three lines of the song:

Her dignity delights me,
More than May and all her tunes,
The ones the birds sing; mark my words.

8 How can joyless days

In the first verse, Morungen laments his joyless days, where "Many a man is now silent who once sang so well". He recalls, "That we both miss the song and the delight".

The second verse is an extremely beautiful description of a broken heart:

I was once happy,
When my heart used to stand beside the sun,
Through the clouds I looked high,
Now I must lower my eyes to the ground.

In the second line, Morungen uses the picture of the sun, a metaphor he also uses in "Ez tuot vil wê" with a dramatic effect. He ends the verse by complaining "I gain nothing but pain and a broken heart from her". So much for romance!

The content of the last verse is a little strange. It seems that she is misled by "false people" and he hears rumours of her hateful words.

That is a poor hatred from a friend,
To cause me pain by others,
It is not worthy of love, such an ill minded spirit of a friend

But suddenly he changes his mind completely, suggesting that she is only cheating her "guards", and actually still loves him. The reader should keep in mind that the Lady of the Minne songs was always married to the owner of the castle, who for obvious reasons was not too happy about the poet's songs.

9 I heard in the Meadows

"I heard in the Meadows" is by any measure a fantastic text. It is a portrait of young people dancing and singing in the meadows, a deep and violent love song and a superb example of knightly poetry at its best.

We start in the meadow in the first verse. The singer hears “Light voices and sweet singing”. He is both “Rich in joy and weak in grief”, as he knows that the loved one is among the dancing crowd. Then he takes a decision and “I found her dancing where she sang / Without pain I then jumped in the dance”.

In the second verse, the scenery changes totally. We are now in an imaginary void where she sits “Alone and her cheeks were wet with tears”. Here comes no comfort, as she in the next lines “Threatened me with my death”. The verse concludes with the archetypical masochistic lines:

But the hatred of the much beloved one
Was dearer to me than ever,

In the third verse, Morungen meets the Lady in yet another location, a roof chamber (known from every Middle Age movie). The mystical line “and I was sent to her” is preceded by the highlight in Morungen’s work:

There I had the power to win
A token of her love in a just way,
Then I thought I could surround the lands with flames,
If not for the ties of her sweet love,
Blinding my senses.

It is almost impossible to do the original text justice in a translation. The tight rhymes, the sharp metric accentuation of the words and the music in the language itself is on a divine level:

dâ mehte ichs ir minne
wol mit vuoge hân gefant.
Dô wânde ich diu lânt hân verbrânt sâ'zehant,
wan daz mich ir süezen minne bant
an den sinnen hât erblant.

“I could surround the lands with flames”, and then the demon lover is tied by her sweet love. This is an overwhelming poem, hold on to your hats, ladies and gentlemen!!!

10 Lady, if you want to save me

A short teaser: “I am sick, my heart is wounded” And who might have done such a terrible thing to him? Of course: “my eyes and your red mouth”.

11 It hurts so much

“It hurts so much” is a bitter song. In the first verse, the lover realizes that “His foolish hope does not win anything, / When he complains so much and never reaches the heart.” He should be wise enough to go “where grace awaits him”.

But lovers are never wise - they are in love!

I need so much to win (her) grace,
As I have chosen a woman brighter than the sun,

Now comes one of the details, which reveals that this is not fiction but real life memories for Morungen:

It is a misery I will never overcome,
Unless she looks at me, the way she did before.
She has been dear to me from the youth,

The sweet affection in the last line is still very moving, 800 years after Morungen wrote it to a beloved woman in the town of Morungen, Thüringen, Germany.

The third verse contains a definitive cry of agony:

Where is now my shining morning star?
Alas, what good is it to me that my sun has arisen?

but ends in a tiny hope:

I yearn to live to see the dear evening,
When she will comfort me down here,

This is the end of a love affair.

12 It is the habit of the Nightingale

The last song in the collection is very complex and consists of no less than six individual “songs”, linked together with the common refrain: ”Alas”.

In the first verse, he compares the nightingale to the swallow, the first stops his singing when he has “fulfilled its romance”, but the latter “through love or through pain never loses its song”. “But I follow the swallow”, the poet sings, and although bitter and deserted, he will nevertheless “rightfully speak of my duties”.

The second verse considers the possibility of not singing. But that would only mean “Then I must bear both their mockery and their hatred too”. “How can I learn to live with those, / Who poison you with beautiful words?” The second refrain simply concludes: “I will sing just as before”. Never give up!

The third verse is a painful lament: “Alas, my best time, / And alas, my light joyful days!” After blaming her for not feeling sorry for him, he concludes that he will never more mourn “My throughout wasted years!”

The ironic Morungen shows his poker face in the fourth verse, where he praises her beauty and her good manners. He then reproaches anyone claiming that the poet is boasting with the qualities of his Lady. The next moment, he mocks his love by stating: “I have suffered many worries, / And seldom slept with ladies.”

The verse ends with an ambivalent

Alas,
Except for willingly looking at them,
And speaking the best of them,
Nothing did I gain.

In the fifth verse, the lover complains that: “All that is dear, / Is held in high esteem but the faithful man.” Is this the same man, who was mocking his Lady only one verse ago? He

proceeds highlighting his own faithfulness, and ends the refrain with: “Yet I serve her, however it goes.”

The final verse pleads for her favour. He once again honours the Minne formula:

Her praise, her glory to my end I will celebrate
In songs and recitation.

and ends the song with the optimistic:

What,
If she thinks better?
And if she, the dear one, did that,
Then I would overcome all my alas.

“Alas” has become “what”, sorrow has maybe turned into a new hope?

German Medieval Literature

The Classic Era 1138-1254

During the rule of the Hohenstaufen (1138-1254), German writers came on level with the French and Italian writers. This development was mainly caused by the otherwise unfortunate crusades. In 1145-47, King Conrad III was followed by thousands of German knights. In the Holy Land, they met the high standing Arab civilization and learned “good manners” and chivalry from the French and Italian knights. The knights turned from armed bandits into civilized poets and admirers of dignified women and ethereal beauty.

Most of the poets were poor knights, dependent on their masters’ generosity. Dukes in Southern Germany and Austria sponsored poets like Heinrich von Veldeke, Morungen and Walther.

In the church and universities, the period was the highlight of the Scholasticism. Formalism ruled, and the Minne songs were no exception. Like in the later fugues, the rules were many and strictly adhered to. The new invention “rhymes” were used with absolute delight and the Minne songs developed their own metric system with two repeated verses (Stolle) and a third conclusive verse (Abgesang), later to become the AAB(A) form in modern pop music.

The elegant, simple Middle High German language was extremely well suited for translation of Roman languages. French and Latin were mastered by many of the knights and especially the French troubadours had an immense influence on the Minne tradition, though it would be unjust to call the German poets mere epigones. The tradition was also based on the old song tradition of the pre-roman German culture.

The Minne Tradition

In the Minne tradition, the praise or adoration of high-ranking women is the main motivation, but political satire and religious hymns are not unusual. The Austrian poet Walther von der Vogelweide (1165-1230) is undoubtedly one of the greatest poets of the Middle Age and marks the golden height of the Minne tradition.

After Walther and Morungen, a long line of poets continued the Minne song tradition, but in the 1400-ies, the style had become a slightly absurd convention. The noble lovers of Latin and French poetry became merchants and shoemakers holding singing festivals and drinking beer. That is how the tradition achieved its dubious reputation.

The early Minne poets were knights under the heavy influence of the Church, which condemned the old German warrior virtues of Honour and earthly Property. The knights were caught between their fear of eternal damnation if they kept practising their old violent traditions and the pious movements, which should ultimately lead to the uproar in the Christian world in the early 1200-ies. They wanted to renew the traditions and make a pure and dignified formal style to express the needs of a new refined generation. The beloved lady - always married and always unattainable - became the symbol of the knights' relationship to their feudal masters, inspired by the Maria hymns. They became secularised monks praising their earthly Madonna. Their ideals were **maze** (moderation), **triuwe** (faithfulness) and **zuht** (dignity / self-control).

The chaste love of the Minne singer is called "hôher minne", but physical love can also be found in the late "niedere minne" tradition of the poets following Walther von der wogelweide.

The Minne song style has had a waste influence over poets in past more than 800 years right up till the present days. The Minne tradition was rediscover in the 1800-ies, inspiring Heine and Hoffmann in Germany and the symbolist movement in England.

Status of Women in German Tradition

According to the Roman historian Tacitus, the Germans regarded women as "sanctum" i.e. holy, and women could even be priests. Christians in Europe and later in South America kept the remnants of a Euro-Asian mother goddess in the beloved figure of Our Lady, Maria, the mother of God.

With the Maria Cult a new humanism merged the introvert woman with the extrovert man into a more civilized world. The Minne tradition contributed to the development of this transition and thus to the making of our present civilization.

Minne Glossary

Alba / Aubade Dawn song. The situation in the Dawn song is similar to some of the scenes in Tristan and Isolde. The two lovers await the daybreak, assisted by a watchman who announces the coming of the dawn in the end of each verse. The traditional refrains "Then the Day was dawning" was probably sung by the audience like in the ancient but still living sung tradition on the Faroe Islands.

Frauenlied the woman's song.

Kreuzlied crusading song.

Liebe The common word for love. In early Christianity, Eros and Agape were similar to the pure Minne (Agape) and the earthly Liebe (Eros). Morungen was known to experiment with the "forbidden" liebe in some of his songs.

Minnelied the man's expression of love.

Performance According to leading Minne singer expert, Dr. Rod Fisher, the Minne songs were performed with the singer walking between groups of the audience, facing smaller subgroups or individuals to whom he sang directly. Stylised patterns of movements are apparent in the texts, according to Dr. Fischer. The musical accompaniment was provided by violin players and the audience danced in rows fast or slow. The frequent reference to “he sprang in the dance” should be taken literally as a part of the medieval dance tradition.

Illustration: The Minne singer Hildbold von Schwangau

Senhal A symbolic name used by the troubadours referring to the Lady or other characters in the poems, for example using “My Star” as an acronym. Morungen often uses this technique which is related to the Scandinavian sagas / old German poetry where many factual words are substituted with metaphors.

Song forms The early Minne songs were simple and based on the folk ballads. Later, the form developed into the final refined structure with three verses and rich rhymes. The verses are called 1) “Strophe”, “Antistrophe” and “Episode” or 2) Two basic verses called “Stolle” and one final verse called “Abgesang”.

Tagelied Similar to the Provençal *Alba*, the parting of the lovers at dawn

Tanzlied dance song

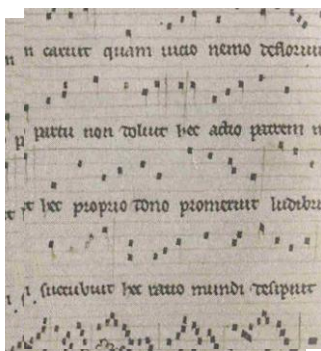
Wechsel A song in which the lovers “exchange” their views

The Forgotten Music

The Musical World of the Middle Ages

Our present musical forms with instrumental music based on complex chords and polyphonic orchestra arrangements were unknown to the medieval musicians and composers. Medieval music was basically monophonic songs and for many centuries without any harmonies. The church modes (scales) were the only scales available and the rhythms were free interpretations of the spoken word, for example the texts of the bible.

In the early 1100-ies, the first serious secular music was born with its roots in the Gregorian music tradition. The Minne singers depended on words, exactly like the Church, so we cannot speak of music without considering both the text contents and the performance of the song, be it liturgical or sung before a dancing audience. The *Carmina Burana* collection belonged to the first preserved song cycles from the Middle Ages preceded by the French troubadours and the Minne singers. A few collections of melodies have been preserved.

Medieval Notation

The texts are closely related to the musical form with subtle metric variations and rhymes. Variations were considered very important in all medieval art, and every verse should be different from the other verses in the songs, in the language and the numbers of syllables. Inventions were considered the work of a master, but only if the frame of work strictly adhered to the traditional rules. God is in the details.

The surviving music notation is sketches and not precise notation. Rhythm, pitch and instruments were a matter of taste and not

written down, so very few details have survived to our time. But although we have a serious lack of knowledge of the original performance of the music, we have a number of music theories explaining to us the “exotic” number magic of the Middle Ages. The intellectual studies were Music, Geometry, Arithmetic and Astronomy. The famous female composer and contemporary to Morungen, [Hildegard von Bingen](#), complained about the complicated music theory, which at the time was mostly speculative mathematics and proportions. Playing the music was to some degree regarded as simple skills unworthy of a learned person.

Heinrich von Morungen

Biografi

Heinrich von Morungen blev født 1155 i Morungen borgen i Harzen i Østtyskland Thüringen. Hans liv er blevet dokumenteret i moderne papirer, der – meget usædvanligt for perioden – giver os mulighed for at følge dele af hans liv. Vi ved faktisk meget mere om de romerske og græske forfattere for 2.000-2.600 år siden, end vi ved om forfatterne i et relativt ny tidsalder som middelalderen for 1.000-600 år siden! De middelalderlige forfatters liv er ofte mere legender end fakta, men i tilfældet af Morungen og hans elev Walther von der Vogelweide har vi en del oplysninger.

Morungen arbejdede som en "ministeriale", der var en slags sekretær eller administrator i det feudale samfund i middelalderen. Han var en født medlem af den lavere adel i retten i Markgreve Dietrich af Meissen. Den ministeriale holdning deles af de fleste af de berømte Minne sangere på det tidspunkt, så publikum var veluddannede mænd og kvinder i de rige adelige kredse.

[**TIDSVINDUE** "Reinhart Fuchs," af Heinrich der Glichesaere (omkring 1170)]

Heinrich von Morungen var både sangskriver og digter. Han komponerede melodier til alle sine tekster og optrådte med sangene, ledsaget af (tidlige) violiner. Desværre er ingen af hans melodier er blevet gemt. Senere i indledningen, vil vi vende tilbage til den måde, sangene blev udført i Minnesangsperioden.

I fyrrerne, blev Morungen protektor for den mest berømte af alle Minnesangerne, Walther von der Vogelweide, der er verdensberømt for sin sang "Unter den Linden". Et par af Walthers melodier er bevaret. De er alle i 3/4 takt, som blev anset for den eneste acceptable taktart på det tidspunkt, på grund af *den hellige treenighed*. Morungens melodier må selvfølgelig have været noget lignende som de simple monofoniske melodier af Walther, der bevæger sig op og ned i de modale skalaer (dur og mol blev ikke opfundet før det 1600-ende århundrede).

I 1197 menes Heinrich von Morungen at have rejste til det hellige land med Walther von der Vogelweide. [**TIDSVINDUE** *De kætterske bevægelser i Frankrig, Tempelriddernes fald.*]

Som en gammel mand blev Morungen tildelt en veteranpension (i form af et stykke land) af hans arbejdsgiver, margrave Dietrich af Meissen. Indkomsten fra landområdet blev bestyret af St. Thomas kloster i Leipzig [**TIDSVINDUE** *Tristand og Isolde, Gottfried von Strassburg (ca. 1210)*]

Morungen døde i 1222. Året er omdiskuteret – nogle forskere foretrækker 1226 [TIDSVINDUE *Frans af Assisi og den katolske kirkelige reform*].

Efter sin død levede Morungens navn videre som “edler Möringer” i folkeviser og eventyr. Men de ovenfor anførte oplysninger er veldokumenterede fakta.

Karakteren af Morungens arbejde

Henrich von Morungens 33 kendte digte er bevaret i Heidelberg manuskriptet, indsamlet af ambassaderåd Rüdiger Manesse. Det smukke håndskrift indeholder tekster og fiktive portrætter af Morungen og over 140 andre Minne sangere.

Morungens tekster forholder sig strengt til de krav, som Minne tradition kræver. Men teksterne er aldrig kedelige klichéer eller formalisme; de vibrerer af liv og smukke scener med fugle og enge. Og på trods af en perfekt formel beherskelse af konventionerne, forbliver han en mand af kød og blod, med dybe følelser, tvivl og ironi. Han er et menneske, der elsker, ikke et romantisk fjols. Morungen anklager sin utro Frue, han er ironisk og spotter hende, men han længes efter hendes søde ord og beskriver hendes skønhed i prægtige farver.

Heinrich von Morungens sange er nogle af de mest bevægende tekster fra middelalderen, på niveau med Dante og Walther. Dette er ikke kun en håndværker eller en professionel, det er en rigtig mand, der synger og skændes med en rigtig kvinde. Han er på mange måder hundreder af år foran sin tid og tæt på det såkaldte "moderne menneske" med dets komplekse følelser og ambivalens.

Morungens sange

Det vigtigste tema for de fleste Minnesangere er Fruen. Hun er smuk, men ofte grusom, og alligevel kan digteren ikke lade hende være. Han tiltrækkes af hendes øjnes lys og magien i hendes skønhed. Skønt han er hjælpeløst tiltrukket af den elskede Frue, er Morungen dog stadig i stand til hån og vittige bemærkninger, når Fruen fornærmer og håner ham, som hun gør det meste af tiden. Hovedindtrykket af digtene er oprigtighed og dybe følelser skjult under den formelle beherskelse og de giftige bemærkninger.

1 I så vild grænseløs glæde

„Jeg cirkler, som om jeg fløj i tanker altid om hende.” Enhver, der har elsket ved præcis hvad Morungen synger om i det første vers linie af “I så vild grænseløs glæde”. Han har hørt “hendes trøstende ord”, og han er overvældet af glæde. Hele sangen brister af lys og samhørighed med verden omkring ham, ligesom i det andet vers:

“Hvad jeg jublende ser,
Spejler en frydefuld sejr,
Luft og jord, skove og enge,
Skal bevidne min kærligheds fryd.”

I det tredje vers beskriver Morungen hendes ord som kærlighed der strømmer som dug fra hans øjne, og i det sidste fjerde vers, velsigner han den “søde time” og den “ædle” dag, hvor hun talte til ham. Han er “rystet af fryd”, et typisk Morungen paradoks. Og som et sidste paradoks, påstår han at “Og jeg af lutter kærlighed ikke vidste./Om jeg skulle eller ikke skulle tale om hende”, da han afslutter en af de medst prægnante og højtflyvende følelsesmæssige kærlighedserklæringer i kærlighedssangenes historie!

2 Elverne

I det første vers er elskerens fortryllet ikke af elverfolkene, men af “stærk kærlighed”. Han er så forelsket i hende, at han frygter, at hun vil ende med at hade ham. “At mit hjerte vil sprænges af fryd”. Igen den hårde, men søde Sadomasokisme, der optræder i en del af Morungens kærlighedssange, hvor af det mest berømte eksempel er “Søde morderske” (der ikke er en del af denne samsamling).

I andet vers erklærer han, at “hun har magten” og at hun er “mægtigere end jeg selv i al min pragt”, men kun 2 linier længere nede i verset, ønsker han at han kan erobre hende og tvinge hende til at blive “trofast blev ved min side,/I hele 3 dage/og et par nætter”. Han elsker hende, og dog håner han hendes utroskab, og at hun er “ulykkeligvis alt for uafhængig af mig”.

I det åndeløse tredje vers, skruer Morungen op for hedebløgen:

Jeg er blændet af hendes strålende øjne,
Som ilden, der tænder den tørre flintesten,
Hun behandler mig som en fremmed og fornærmer mit godtroende hjerte.
Som vandet der ryger i det glødende bål,

Det hele ender med den knastørre bemærkning: “Det er et syndigt uheld – eller måske det modsatte.”

I det fjerde vers, truer han en rival og siger så:

Jeg må konfrontere hende,
Og vente på min tilmålte tid,
Præcis som en lille fugl afventer den søde solopgang.
Hvornår vil jeg nogensinde kunne opnå denne lykke?

Han elsker, og han er i tvivl om sin kærlighed. Men for Morungen, er kærlighed ikke en ren formalitet eller banal tilbedelse – han kræver sin ret til at håne den elskede, hvis hun behandler ham dårligt. Dette er langt fra det konventionelle billede af Minnesangeren som en latterlig, sentimental digter, der sidder og græder sine modige tårer. Morungen finder sig ikke i hvad som helst!

3 Mit hjerte, hendes skønhed og kærlighed

I den korte “Mit hjerte, hendes skønhed og kærlighed”, opremser Morungen de tre fejltagelser, der truer med at “dræbe min glæde”. Galant foreslår han, at hun også burde føle “en passende del af min nød”. De to sidste linier siger: “Måske er hun vred, da hendes ord ikke befaler mig at føle denne smerte.” Endnu engang understreges de ambivalente følelser for Fruen.

4 Frue, se hvor jeg lider

„Frue, se hvor jeg lider“ er en af de mere muntre tekster i denne samling. Digteren forlanger, at hun skal tage sine ord i sig igen (“nej” formentlig, et ikke ukendt fænomen for frustrerede elskere ...) og “Kunne du for en gangs skyld sige ja,/ Ja, ja, ja, ja, ja, ja?” for vores kærligheds skyld, min elskede– “Det er alt, hvad mit hjerte begærer.” Gad vide, om det er nok til at overbevise den besværlige Frue.

5 Ak, hvor længe skal jeg kæmpe

I den eneste sang i denne samling, hvor de traditionelle ridderdiscipliner er nævnt, er elskeren rasende over, at han skal "kæmpe i ringridningskonkurrencer" for at vinde hendes hjerte, hun, som aldrig har talt et ord til ham! Han raser og ender første vers med at proklamere: "Men tværtimod har jeg tilbedt hende lige siden." (siden hvornår, bliver aldrig forklaret!).

I det andet vers, er der et sødt billede af Fruen, der smiler af hans klodsede forsøg på at udtrykke sin kærlighed. "Kun med sange har jeg tilbedt hende", stønner han.

Det tredje vers indeholder en af de første poetiske beskrivelser i verdenslitteraturen af en handicappet person:

"Hvorfor taler jeg ikke som et lykkeligt krapyl!
Så lad mig tie som en stumt menneske,
Som ikke kan tale for sig,
Men bruger sine hænder til at udtrykke sine ord."

Og i den endelige erklæring: "På samme vis afslører jeg mit sårede hjerte,/Og knæler for hende, mens jeg bøjer mit hoved mod hendes fod." Riddereren har endeligt lagt sine våben.

6 Ak, skal jeg nogensinde mer

Dette er den kendteste af Heinrich von Morungens sange og en af de mest berømte eksempler på den franske "dagsangs" tradition (se beskrivelsen af genren senere i introduktionen i dette hæfte.) "Dagsange" er ikke så almindelige i den tyske Minnetradition, men ikke desto mindre lykkes det Morungen at triumfere i bibeholdelsen af formen og tilføjelsen af ambivalent "støj" eller "ridser" i teksten. Sangen er en duo mellem ridderen og hans elskerinde. Det har været diskuteret om dette er en Høher minnesang (se forklaringen senere) eller en Nedere minnesang. Nedere minnesange beskriver ofte kærlighedsaffærer med almindelige piger i skarp kontrast til de adelige Fruer i Høher minnetraditionen. Men uanset hvad er denne sang et strålende mesterværk, ligegyldigt hvem sangen er skrevet til.

Ak -,
Skal jeg nogensinde mer,
Se måneskinnet over de natlige skove,
Hvidere end den smukkeste sne,
Hendes krop så smuk og ædel.

Det er et vidunderligt billede af den elskedes nøgne krop i måneskinnet. De magiske linier ender med det klassiske refrain "Nu dagedes det".

I det andet vers sunget af kvinden, fortæller hun ham, at han skal fryde sig over natten, og ikke sørge over deres snarlige afsked, når afskeden lyder "så dagedes det".

Det tredje vers indeholder billedet af den sovende kvinde: "Hun kyssede mig utallige gange,/I sin dybe søvn," mens hun hjælpeløst græd". Elskeren trøster hende og han "omfavnede mig med begge arme "indtil det dages".

I det sidste vers beskriver kvinden, hvordan hendes elsker kærligt ser på hende "Han ønskede at se mig uden tøj,/Mine nøgne arme,". Hun er nysgerrig fordi han kan stirre forelsket på hende den hele nat. Og tilsidst – naturligvis – "dagedes det". Solen stiger op over horisonten, og de to elskende må skilles.

Dialogen er også en "Wechsel" sang, en duet mellem mand og kvinde, en anden tysk genre.

7 Nu er den herlige sommer slut

Denne sang er en tidlig forgænger til den franske digter Villons berømte sang “hvor er sneen, der faldt i fjor?” Linierne “Nu er den herlige sommer slut,/Hvor vi plukkede blomster ligger nu sneen,” vender om på Vagantdigterens billede af sneen, men har det samme indhold; forgængelighed og sorg. Men kun et par linier senere, erklærer den lykkelige elsker: “Ja, jeg klager ikke over kløveren,/Når jeg tænker på hendes sarte kinder”.

I andet vers besynger han hendes krop:

Se på hendes øjne og føl på hendes kind,
Se på hendes hvide hals og berøm hendes mund,
Hun er uden tvivl skabt som kærligheden selv,

Men så begynder han pludselig at anklage hende “Ja, hun har såret mig,/ Næsten til døde, jeg er ved at blive vanvittig!” Han slutter verset med at stønne: “Vis nåde, min dronning, giv mig mit helbred tilbage!”

I det tredje vers, drømmer elskeren om hende “Hun som jeg i sange priser og kroner,/ I hende har Gud skabt den perfekte drøm,” og udtrykker sit fulde hjerte i de sidste tre linier af sangen:

Hendes værdighed betager mig,
Mere end maj og alle de glade sange,
De sange, som fuglene synger, mærk mine ord!

8 Glædesløse dage

I det første vers beklager Morungen sig over sine glædesløse dage, hvor “Mangen en mand er nu tavs, som ellers sang så smukt!”. Han husker på deres forhold, “At vi begge mister sangen og fryden”. Det andet vers er en ekstremt smuk beskrivelse af et knust hjerte:

Jeg var engang glad,
Da mit hjerte altid stod i solens glans,
Gennem skyerne stirred’ mit blik,
Nu må jeg sænke mine øjne til jorden,

I det andet vers bruger Morungen billedet af solen, en metafor han også bruger i “Det gør så ondt “ med en dramatisk effekt. Han ender verset med at klage: “Da jeg intet opnår hos hende uden smerte og et knust hjerte”. Så meget for død kærlighed!

Indholdet af det sidste vers er lidt mærkeligt. Det synes som om hun er blevet overtalt af nogle “falske venner”, og han hører rygter om hendes hadefulde ord.

Det er et usselt had overfor en ven!
Og at skade mig gennem andre,
Det er ikke kærligheden værdigt, en uværdig såkaldt ven.

Men pludseligt skifter han mening og foreslår, at hun kun er ude på at narre “vogterne”, og faktisk stadig elsker ham. Læseren bør dog lige huske på, at Fruen i Minnesangene altid var gift – ofte med slottets ejer, der af indlysende grunde ikke var specielt begejstret over digternes mange hyldestdigte.

9 Jeg hørte i skovbrynet

“Jeg hørte i skovbrynet“ er et mirakel uanset, hvordan man bedømmer den fantastiske tekst. Det er et portræt af unge mennesker, der danser og synger i engene eller i skovbrynet. Men

det er også en dyb og voldsom kærlighedssang og et strålende eksempel på ridderlig poesi når den er bedst.

Vi starter i skovbrynet i det første vers. Sangeren hører “Lyse stemmer og søde ord”. Han er både “Rig på glæde og uden sorg”, da han ved, at den elskede er i blandt de dansende i skovbrynet. Så tager han en beslutning og “Jeg fandt hende danse, mens hun sang,/Uden smerte sprang jeg ind i dansen.”

I det andet vers skifter scenen fuldstændigt som fra dag til nat. Vi er nu i et åndeligt fængsel, hvor hun sidder “Alene og hendes kinder var våde af tårer”. Her er ingen trøst, da hun i de næste linier: “Truede mig med min død”. Verset ender med de arketyperiske masokistiske linier:

Men hadet fra min til døden elskede,
Var kærere for mig end nogen sinde,

I det tredje vers møder Morungen sin Frue et nyt sted, et tagkammer (kendt fra enhver middelalderfilm). Den mystiske linie “og jeg var sendt til hende” leder op til højdepunktet i Morungens digtning:

Der havde jeg magt til at vinde,
Et kærlighedspant på den rette måde.
Da tænkte jeg mig det hele land omringet af flammer,
Hvis ikke for hendes spinkle hænders stærke kærlighed.
Der blænder mine sanser.

Det er næsten umuligt at oversætte den originale tekst. De tætte rytmer, den skarpe metriske accent, ordene og musikken, og sproget i sig selv er på et guddommeligt niveau:

dâ mehte ichs ir minne
wol mit vuoge hân gefant.
Dô wânde ich diu lânt hân verbrânt så'zehant,
wan daz mich ir süezen minne bant
an den sinnen hât erblant.

“Da tænkte jeg mig det hele land omringet af flammer”, og så fanges den dæmoniske elsker ind af sin Frues søde kærlighed. Dette er et overvældende digt, hold på hat og briller, Fruer og elskere!!!

10 Frue, hvis du vil frelse mig

En kort bemærkning: “Jeg er syg, mit hjerte er såret” Og hvem har dog gjort disse frygtelige ting? Selvfølgelig: “mine øjne og din røde mund”.

11 Det gør så ondt

“Det gør så ondt” er en bitter sang. I det første vers indser elskeren, at “Hans tåbelige håb vinder ingenting./ Når han klager over alting og aldrig når til hjertet.” Han burde have været klog nok til at vælge en Frue “hvor hans tjenester bliver vel modtaget”.

Men elskere er aldrig beregnende – de er forelskede!

Jeg behøver brændende at vinde hendes gunst,
Da jeg har valgt en kvinde, der er mere strålende end solen.

Nu kommer der nogle detaljer, der røber at dette ikke er en fiktion, men levende erindringer hos digteren Heinrich von Morungen:

Det er en forsmædelse, som jeg aldrig vil komme mig over,
Undtagen hvis hun ser på mig, sådan som hun gjorde før.
Hun har været mig kær siden vi var unge,

De søde ord i den sidste linie er stadig bevægende, 800 år efter at Morungen skrev det til sin elskede kvinde i byen Morungen i Thüringen, Tyskland.

Det tredje vers indeholder et fortvivlet skrig af smerte:

Hvor er nu min strålende morgenstjerne?
Ak, hvad hjælper det mig, at solen er stået op?

Men ender med et lille håb:

Jeg ønsker at leve så længe, så jeg ser den kære aften,
Hvor hun vil trøste mig henede,

Dette er enden på en kærlighedsaffære.

12 Det er nattergalens vane

Den sidste sang i denne samling er meget kompleks og består af ikke mindre end seks individuelle "sange", der er samlet med det fælles omkvæd: "Ak".

I det første vers sammenligner han nattergalen med svalen; den første stopper sin sang, når han har "fuldført sin romance", men den anden fugl er anderledes "Som gennem kærlighed eller smerte aldrig taber sin sang". "Jeg følger svalen", synger digteren, og skønt han er bitter og forladt, vil han ikke desto mindre "med fuld ret tale om mine pligter".

Det andet vers overvejer muligheden for ikke at synge. Men det ville bare betyde at "Så må jeg finde mig i deres hån og had". "Hvordan kan jeg lære at leve med disse mennesker,/Som forgifter dig med smukke ord??" Det andet omkvæd konkluderer simpelthen: "Så ville jeg synge ligesom

jeg altid har gjort". Du må aldrig give op!

Det tredje vers er en pinefuld klage: "Ak, min bedste tid,/Og ak, mine lyse herlige dage!" Efter at have anklaget hende for ikke at have medlidenhed med ham, beslutter han sig for aldrig mere at spille tiden med med sin udelige Frue "Mine fuldstændigt spildte år!"

Den ironiske Morungen viser sit poker face i fjerde vers, hvor han priser hendes skønhed og gode manerer. Så skælder han ud og udfordrer alle, der vover at anfægte hans Frues store kvaliteter.

I næste øjeblik håner han sin elskede ved at påstå: "Jeg har udstået mange prøvelser,/Og sjældent sovet med kvinderne." Verset ender med et ambivalent:

Ak,
Undtagen for at stirre beundrende på dem,
Og roser dem, det bedste jeg kan,
Men slet intet opnåede jeg.

I det femte vers, klager elskereren over at: "Alt, der er dyrebart,/ bliver beskyttet og værdsat, undtagen den trofaste mand.." Er det den samme mand, der hånede sin Frue i det seneste vers?

Han insisterer på sin evige trofasthed og ender omkvædet med: "Dog tjener jeg hende, uanset hvad der sker."

Det sidste vers er tilegnet hans Frue. Derved overholder Morungen igen de skrappe Minneregler:

Jeg vil lovprise hendes dyder til mine dages ende,
I sange og recitationer.

og ender sin sang med det optimistiske:

Hvad nu,
Hvis hun tænker sig om?
Og hvis hun, den elskede, gjorde det,
Så ville jeg kunne overvinde al min sorg.

"Ak" er pludselig "hvad nu?" Sorgen er måske vendt til et nyt håb?

Tysk middelalderlitteratur

Den klassiske periode 1138-1254

Under Hohenstaufen slægten (1138-1254), kom tyskerne på omgangshøjde med de franske og italienske forfattere. Denne udvikling skyldtes primært de ellers så ulyksalige korstog. I 1145-47 blev kong Konrad d. III fulgt af tusinder af tyske riddere. I det Hellige Land, mødte de den højtstående Arabiske civilisation og lærte "gode manerer" og høvisk adfærd fra de franske og italienske riddere. De tyske ridderne blev langsomt vænnet fra at være bevæbnede landevejsrøvere til civiliserede digtere og elskere af ædle kvinder og åndelig skønhed.

Mange af digterne var fattige som kirkerotter lidt afhængigt af deres herres generøsitet. Men hertugerne i Sydtyskland og Østrig sponsorerede poeter som Heinrich von Veldeke, Morungen og Walther.

I kirkerne og på universiteterne var perioden højdepunktet af skolasismen. Formalisme var hot, og Minnesangene var ingen undtagelse. Som i de senere fugæer, var reglerne omkring digtning mange og besværlige, men blev nidkært fulgt af de stakkels digtere. Den nye opfindelse "rytmer" blev modtaget med entusiasme og Minnesangerne udviklede deres eget metriske system med to repeterede vers (Stolle) og et tredje afskedsvers (Abgesang). Det blev senere til AAB(A) formen, der stadig bruges i modern popmusik.

Det elegante, simple middeltyske sprog var ekstremt velegnet til oversættelser af romanske sprog. Fransk og latin var hverdagsprog for mange riddere, og specielt de franske troubadurer havde en meget stor indflydelse på Minnetraditionen, skønt det er misvisende og uretfærdigt kun at betragte de tyske poeter som uselvstændige epigoner. Traditionerne var også baseret på den oldgamle sangtradition fra den præromanske tyske kultur.

Minnetraditionen

I Minnetraditionen er tilbedelsen af den højbårne Frue den vigtigste inspirationskilde, men politisk satire og religiøse hymner er ikke usædvanlige. Den østriske digter Walther von der Vogelweide (1165-1230) er middelalderens største digter, og hans værker markerer det gyldne højdepunkt indenfor Minnetraditionen.

Efter Walther og Morungen kom en lang række digtere, der fortsatte Minnesang traditionen, men i 1400-tallet var stilen blevet en lettere absurd konvention. De ædle elskere af latinsk og fransk poesi blev købmænd og skomagere, der holdt sangfestivaler og drak øl. Det er sådan traditionen fik sit dårlige ry.

De tidlige Minnedigtere var riddere og under stærk indflydelse af kirken, der fordømte de gamle tyske krigerdyder som ære og jordisk rigdom. Ridderne var fanget mellem deres frygt for at komme i helvede, hvis de vedblev med at praktisere deres gamle, voldelige traditioner og deres tiltrækning af den religiøse bevægelse, der til allersidst ledte til et oprør i den kristne verden i det tidlige 1200-tal (Frans af Assisi). De ønskede at forny traditionerne og skabte en ren og værdig stil, der kunne udtrykke deres behov for en ny raffineret generation. Den elskede Frue – altid gift og altid uopnåelig – blev symbolet på riddernes vasalforhold til deres feudale Borgherrer, til dels inspireret af Maria hymnerne. De blev sekulære munke, der lovpriste deres jordiske Madonna. Deres ideal var **maze** (moderation), **triuwe** (trofasthed) og **zuht** (værdighed/selvkontrol).

Den kyske kærlighedssang kaldes af Minnesangerne “høher minne”, men fysisk kærlighed kan også findes i den senere, mere folkelige stil “niedere minne” hvor poeterne følger Walther von der wogelweide.

Minnesangstilen har haft en omfattende indflydelse på alle poeter lige fra middelalderen og op til vore dage mere end 800 år efter Heinrich von Morungen og Walter. Minnetraditionen blev genopdaget i 1800-tallet inspireret af Heine og Hoffmann i Tyskland og den symbolistiske bevægelse i England.

Status over kvinderne i tyskland

Ifølge den romerske historiker Tacitus, blev de tyske kvinder betragtet som “sanctum” dvs. Hellige, og kvinderne kunne faktisk også blive præster. De kristne i Europe og senere i Sydamerika beholdt resterne af den Euro-Asiatiske moderkult i den elskede Jomfru Maria, Guds Moder. Med Maria kulten flettedes en ny humanisme sammen af de introverte kvinder og de ekstroverte mænd, der tilsammen skabte en mere civiliseret verden. Minnetraditionen bidrog i høj grad til udviklingen og derved også til skabelsen af vores nuværende civilisation.

Minne-ordliste

Alba / Aubade Dagsang. Situationen i en dagsang ligner de højstemte scener med Tristian og Isolde. De to elskende afventer daggryet, assisteret af en vagt, der understreger dagens komme efter hvert vers. Det traditionelle omkvæd “når det dages” blev sikkert sunget af publikum ligesom den ældgamle, men stadig levende sangtradition på Færøerne.

Frauenlied en kvindesang.

Kreuzlied en korsfarersang.

Liebe Det almindelige ord for kærlighed. I den tidlige kristendom var Eros og Agape et tilsvarende koncept som den rene Minne (Agape) og den jordiske kærlighed (Eros). Morungen var kendt for sine eksperimenter med den “forbudte” kærlighed i visse af sine sange.

Minneli mandens udtryk for kærlighed.

Optræden I følge den ledende Minnesanger ekspert, Dr. Rod Fisher, blev Minnesangene opført med sangeren, der vandrer mellem publikumsgrupperne, hvor sangeren kunne udvælge sig en undergruppe eller en individuel person, som han sang direkte til. Stiliserede bevægelsesmønstre er tydelige, hvis man nærlæser teksterne ifølge Dr. Fischer. Det musikalske akkompagnement blev spillet af violinister og publikum dansede i rækker hurtigt eller langsomt. Den oftede citerede reference “han sprang i dansen” skal tages bogstaveligt som en del af den middelalderlige dansetradition.

Senhal Et symbolsk navn brugt af troubaduren der refererer til Fruen eller til andre karakterer i digtet, for eksempel brugen af “Min stjerne” som et akronym. Morungen bruger tit denne teknik, der er i familie med de skandinaviske sagaer. Tysk poesi benytter sig ofte af faktiske ord, der erstattes med metaforer.

Sang form De tidlige Minnesange var simple og baseret på folkesange. Senere udviklede formen sig til den endelige raffinerede struktur med tre vers med avanceret rytmik. Versene kaldes 1) “Strofe”, “Antistrofe” og “Episode” eller 2) To basale vers kaldes “Stolle” og et sidste vers kaldes “Abgesang”.

Tagelied Svarer til det provançalske *Alba*, adskillelsen af de to elskede ved daggry.

Tanzlied Danseviser.

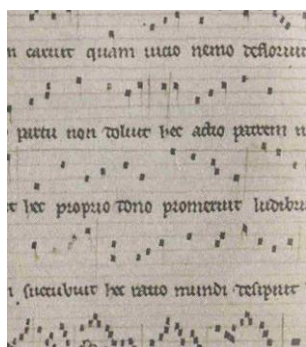
Wechsel En sang, hvor de elskede "udveksler" deres synspunkter.

Den glemte musik

Den musikalske verden i middelalderen

Vores nuværende instrumentale musik der er baseret på komplekse akkorder og polyfone orkesterarrangementer var ukendt for de middelalderlige musikere og komponister. Middelalderlig musik var monofone sange og i tusinder af år brugte man ikke flerstemmig musik. Kirkeskalaerne (modale) var de eneste skalaer og rytmerne var frie fortolkninger af det talte ord, fx teksterne i biblen.

I det tidlige 1100-tal blev den første sekulære musik skabt med rod i i den Gregorianske musiktradition. Minnesangerne var afhængige af ord ligesom kirken, så vi kan ikke tale om musik uden at inddrage både tekst og udførelsen af sangen, uanset om det var en liturgisk tekst eller sunget under en dans med publikum. Den berømte Carmina Burana samling er blandt de første bevarede sangcykluser fra middelalderen. Før dem var der de franske troubadurer og Minnesangerne. Nogle få samlinger af melodier er blevet bevaret.

Middelaldernoder

Teksterne er tæt forbundet med den musikalske form med subtile metriske varianter og rytmer. Varianterne blev betragtet som meget vigtige i al middelalderlig kunst, og hvert vers skulle være forskellig fra de andre vers i sangen. Det skulle helst balancere med sproget og antallet af stavelser. Nye former blev betragtet som et arbejde for en mestersanger, men kun hvis sangen overholdt de strenge traditionelle regler. Gud er i detaljen.

De overlevende musikeksempler er skitser og ikke præcis notation. Rytmer, toneart og instrumenter var et spørgsmål om smag og var ikke nedskrevet, så det er kun fragmenter, har overlevet til vore dage. Men selvom der hersker en katastrofal mangel på viden om den originale opførelsespraksis, har vi musikteori-bøger, der forklarer os de eksotiske, magiske numre fra middelalderen. De interlektuelle studier var musik, geometri, aritmetik og astronomi. Den berømte kvindelige komponist og Morungens samtidige Hildegard von Bingen, klagede over den komplicerede musikteori, som på den tid var spekulationer, matematik og proportioner. Dem, der faktisk spillede musik, blev betragtet med foragt af de interlektuelle, da musikere blev betragtet som ulærde spillemænd uden højere uddannelse.

MORUNGEN LIEDER

*12 Songs by Heinrich von Morungen
with New Music by H.W. Gade*

Love has so many names. It disguises itself behind many faces
And bodies. Every language and every age has its own way of
Telling the story. One of the greatest love poets of Germany is
Heinrich von Morungen. He lived in the late 1100's and wrote
Just a few texts. But these words have been the envy and inspiration
Of his fellow poets ever since.

H.W. Gade is himself an experienced love poet and songwriter.
In 1989 Gade chose 12 of Morungen's texts as the basis of a
Large orchestral work, *The Morungen Lieder*. The songs are put in
Order to tell the love story of 2 strong people, a man and a woman.
From the triumph of newborn love to bittersweet reflections on the
Forbidden and impossible love.

Morungen Lieder is a typical example of H.W. Gade's style.
Beautiful simple melodic lines hovering over restless
Waves of changing harmonies and rhythms. The music is soft,
Yet strangely moving and passionate.

Full Orchestra Score and Transcription for vocal and piano.

ISBN 87-88619-92-3

